

1 **Platan javorolistý**

2 Platan javorolistý (*Platanus × acerifolia*, syn. *Platanus × hispanica*) je mohutný opadavý strom z čeledi
3 platanovitých. Je často pěstovaný jako okrasný strom.

4 **Popis**

5 Jedná se o mohutný strom, který dosahuje výšky i přes 40 m.^[1] Borka je v dolní části kmene odlučná v
6 nápadných pestrobarevných plátech.^[1] Listy jsou jednoduché, střídavé, s dlouhými řapíky, čepele jsou
7 relativně velké, nejčastěji 12–25 cm dlouhé a 10–24 cm široké,^[2] většinou 5 klané, řidčeji 3 nebo 7
8 klané,^[2] členěné zhruba do poloviny.^[1] Listy jsou ale velmi variabilní, a to i na stejném stromě. Květy
9 jsou jednopohlavné uspořádané květenství hustých hlávek, samčí a samičí odděleně v různých
10 hlávkách. Kalich i koruna je velmi nenápadná, šupinovitá. Samičí hlávky bývají po dvou, zřídka
11 jednotlivé nebo po 3.^{[1][2]} Plodem je nažka (některými autory považovaná za oříšek^[1]), nažky jsou
12 uspořádány do hustých plodenství, hlávek, které mají asi 2,5–3 cm v průměru.^[1] Na bázi nažky je
13 věneček chlupů, pomocí kterých se nažka šíří větrem (anemochorie). Nažky jsou asi 6–11 mm dlouhé,
14 vrchol nažky je široce kuželovitý s 2–5 mm dlouhým zbytkem čnělky.^[1] Počet chromozómů je
15 $2n=42$.^[1]

16 **Původ**

17 Původ není zcela vyjasněn. Většina autorů se domnívá, že je hybridního původu, vznikl zkřížením
18 euroasijského druhu platanu východního (*Platanus orientalis*) a severoamerického platanu západního
19 (*Platanus occidentalis*). Tomu nasvědčuje intermediární charakter některých znaků. Jiní autoři se
20 domnívali, že se jedná pouze o varietu platanu východního, ostatně tak byl strom původně popsán.^[1]

21 **Význam**

22 Ve střední Evropě i jinde velmi hojně pěstovaná okrasná dřevina. V ČR je to nejčastěji pěstovaný
23 platan a je běžně vysazován do parků a měst.^[1]

24 **Reference**

25 [1] ZELENÝ, Václav. Platanaceae Dumort. In: HEJNÝ, Slavomil; SLAVÍK, Bohumil. Květena České
26 republiky, vol. 1. Praha: Academia, 1988. S. 509–513. (česky)

27 [2] Flóra Číny [online]. Dostupné online. (anglicky)